

Inatsisartuni ilaasortamut
Knud Mathiassen-imut, Naleraq

Ulloq: 20-03-2024
Suliap normua: 2024 - 4748

Postboks 930
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 68 00
E-mail: asn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Kommunefogedit pillugit § 37 naapertorlugu apeqqummut nr. 049-mut akissut

Asasara Knud Mathiassen

Apeqquinnut qujanaq. Apeqquittit ataasiakkaarlugit ataani issuarneqarput, issuaanerullu kinguneratigut akineqarlutik. Apeqquittit akinissaannut Inatsiseqarnermut ministereqarfimmit ilanngussanik pissarsisoqarsimavoq.

Apeqquut 1: Nunatsinni nunaqarfiit kommunefogedeqanngitsut sorliuppat?

Akissut:

"Apeqquummut nr. 1-imut tunngatillugu, nunaqarfiit tulliuttut ulloq 1. marts 2024 kommunefogedeqanngitsut Kalaallit Nunaanni Politiit paasissutissiissutigaa: Atammik, Eqalugaarsuit, Narsarsuaq, Napasok, Niaqornat aamma Qassimiut.

Kommunefogedit amerlassusaat massakkut pisununut takutitsimmata, aamma soraarnissamat piffissaliussap sivikitsuunera pissutigalugu amerlassutsit ullormiit ullormut allanngorsinnaammata, maluginiarneqassaaq."

Apeqquut 2: Kommunefogedeqarfiunngitsut upalungaarsimaniarnikkut qanoq periuseqarpat?

Akissut:

"Apeqquummut nr. 2-mut tunngatillugu, politeeqarfiup upalungaarsimanissamat pilersaarutai nunamut tamarmut tunngasuummata nunalu tamakkerlugu atuummata, taamaamat najugarfiit aamma/imaluunniit nunaqarfiit kommunefogedeqartut imaluunniit kommunefogedeqanngitsut arkornanni immikkoortitsisoqanngimmat, Kalaallit Nunaanni Politiit ilisimatitsissutigaa.

Najugaqarfimmi imaluunniit nunaqarfimmi, kommunefogedeqarfiunngitsumi, imaluunniit tassani kommunefogediusoq aallarsimappat imaluunniit allamik pissuteqarluni sulisinnaangippat, politiinut tunngassuteqartumik suliassaqalisappat, pissutsit piviusut tunngavigalugit taanna nalilersorneqassaaq, aamma tamatuma kingorna pisup ilungersunassusaa

aamma pisariaqartitsineq apeqqutaatillugit assigiinningsunik aalajangiisoqarsinnaavoq.

Taamaalilluni innuttaasumut Kalaallit Nunaanni politiit qanoq iliortariaqarneq pillugu peqqussutitalimmik peqqissaartumik ilitersuisinnaapput. Politiit pillugit aalajangiinerit aamma piffissaq tulliusoq pillugu suut innuttaasup naatsorsuutigisinnaanerai, ilitersuummi imaritinneqarsinnaapput, kiisalu pisup suunera ilungersunassusaalu apeqqutaatillugit, qanoq iliortariaqarneq pillugu peqqussummik taanna aamma imaqarsinnaavoq. Assersuutigalugu suliaq nalunaarutigineqarsimasoq pillugu ingerlatseriaaseq aamma suliamik suliarinninnerup qanoq ingerlanissaa pillugu aaqqissuussineq pillugit ilitersuussineq imaluunniit pisumi ilungersunartumi, politiit tikinnissaasa tungaanut innuttaasup nammineerluni isumannaatsumiinnissani pillugu qanoq iliussanersoq pillugu ilitersuineq uani pineqarsinnaapput.

Taamatuttaaq Kalaallit Nunaanni Politiit oqartussaasunik allanik pitsaasumik suleqateqarput, taakkulu siunertamut pineqartumut ikiuussinnaapput. Tamatuma saniatigut Kalaallit Nunaanni Politiit upalungaaqqummik peqarput, upalungaaqqullu siunertamut aalajangersimasumut ima aaqqissugaavoq, isumalluutininik piginnaasanillu nunaqarfinnut najugaqarfinnullu piffissap sivikitsup iluani nassiussisoqarsinnaalluni.

Oqartussaasunut allanut upalungaarsimanissamut pilersaarutinut tunngatillugu, oqartussaasut taakku pineqartut innersuussutigineqarput. Assersuutigalugu "Kalaallit Nunaanni upalungaarsimanissamut pilersaarussiaq" nassaassaavoq, taannalu Kalaallit Nunaata upalungaarsimanermut ataatsimiititaliaata Allattoqarfianit suliarineqarsimavoq. Kalaallit Nunaata upalungaarsimanermut pilersaarutaa namminersorlutik oqartussanit, kommunini oqartussanit aamma naalajagaaffimmi oqartussanit atorneqarsinnaavoq. Ataatsimut isigalugu upalungaarsimaneq pillugu suliassaqaqfimmi suliassat Kalaallit Nunaanni oqartussaasut naalagaaffiullu oqartussaasuisa akornanni agguarneqarput.

Kalaallit Nunaani kommunit annaassiniarnerni upalungaarsimanermik ingerlatsippot aamma ajunaartoqarnerani ajunaarnersuaqartillugulu inunnut, pigisanut aamma avatangiisinut, imaluunniit taaneqartunut taakkungunngarpiaq nunami aarlerinartorsiortoqartillugu, pitsaaliuinerimik, killiliinerimik aamma ikiuinerimik suliaqartussaapput. Tamatuma saniatigut peqqissutsimut sulianut tunngasunik annaassiniarneq (MEDEVAC) peqqinnissaqarfiup suliaraa.

Politiit pillugit inatsit malillugu Kalaallit Nunaanni Politiit suliassanik suliarinnittarput. Kalaallit Nunaanni Ujaasinerit annaassiniarnerillu (SAR) pillugit akisussaaffik Kalaallit Nunaanni Politiinit Arktisk Kommandomillu akisussaaffiuvoq. Tunngaviusumik titarnerup avataani Arktisk Kommando SAR

pillugu akisussaasuvoq aamma sumiiffinni imaq angallaviusoq pillugu SAR-mut kiisalu nunami SAR-imut Kalaallit Nunaanni Politiit akisussaasuupput."

Apeqqu 3: Nunaqarfik ataaseq kommunefodeqalernissaanik qanoq ukiumut aningaasatigut naleqarpa?

Akissut:

"Apeqqummut nr. 3-mut tunngatillugu, kommunefogedip akissarsiai ukiumut 80.624, kr.-iummata, suliassap suliarineqarnerani ikiuinerni akissarsiaat nalunaaquttap akunneranut 97,28 kr.-iummat (nalunaaquttap akunnerinut suliffiusunut), kiisalu immikkut feeriarnissamut ajunngitsorsiassat, taakkulu ukiup siuliani akissarsiaqarluni sulisimanermit akissarsiat 1,5%-rigaat, Rigspolitiit ilisimatitsissutigisinnaavaat. Ukiup siuliani ukioq naallugu kommunefogedisimagaanni, immikkut feeriarnissamut ajunngitsorsiassat minnerpaamik 1.209 kr.-iupput, aamma pisumi uani kommunefogedimut 2023-imi akissarsiat minnerpaaffissaat taamaalilluni 81.834 kr.-iuvoq.

2023-imi ukiup ingerlanerani kommunefogedit assigiinngitsut 73-it atorfinitsinneqarsimapput, taakkulu katillugit nalunaaquttap akunnerinik 2.288-imi ikiortaasimapput, 0,2 mio. kr.-inik naleqartunik. Taakku agguaqatigiissillugu kommunefogedinut tamanut 3.049 kr.-iuvoq.

Taamaalilluni nunaqarfimmi ataatsimi ataatsimik kommunefogeqarnermi akissarsianut aningaasartuutit agguaqatigiissillugu ukiumut 85.000 kr.-it missigaat."

Apeqqu 4: Naalackersuisut kommunefogedeqarneq pillugu Naalagaaffik suleqatigineqarpa?

Akissut:

Kalaallit Nunaanni inatsisit atuutsinneqarnerannut suliassaqarfimmi pissutsit tamaasa pillugit Naalackersuisut qallunaat naalagaaffiat suleqatigaat. Taamaalilluni aamma kommunefogedit pillugit ingerlaavartumik Inatsiseqarnermut ministereqarfik suleqatigineqarpoq.

Piffissami 2018-imiit 2021 ilanngullugu qallunaat aningaasaqarnermut inatsisaanni, kommunefogedit sulisussarsiarineqarnissaannut ilinniartinneqarnissaannullu, inatsisit atuutsinneqarnerannut suliassaqarfimmut immikkut aningaasaliissutit 4 mio. kr.-iusut immikkoortinneqarsimapput. Aaqqissuussinerup eqqunneqarneraniit 2021-imi nalunaarusiornermi atsaat taama amerlatigisunik kommunefogedinik atorfeqartoqarmat, tamatuma ilaatigut kinguneraa. Naalackersuisut kissaataat malillugu aningaasaliissutit tassunga atorneqarput.

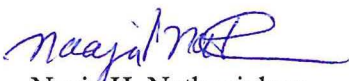
Immikkut aningaasaliissutitut piffissaliussap naanerata kingorna, politiit unnerluussisussaataasullu 2021-imiit 2023 ilanngullugu aningaasaqarnerat pillugu qallunaat naalackersuisuisa isumaqatigiissutaanni, suliniut ingerlateqqinneqarpoq.

Qallunaat 2024-imut aningaasaqarnermut inatsisaanni kommunefogedit suliffianni ataatsimut atugassarititaasut pillugit nassuiaatip suliarineqarnissaanut 2 mio. kr.-it immikkoortinneqarput. Suliniut taanna aamma Naalackersuisunit kissaateqartoqarneranik tunngaveqarpoq aamma qallunaat naalackersuisuinik suleqatiginnittoqarneranik ersersitsilluni.

Sulisussarsiornissamut periarfissat pillugit pissutsit massakkut atuuttut aamma pissutsit takkukkumaartut qulaajaavigineqarnissaat siunertaralugu, allakkatigut 21. august 2023-imi ullulerneqarsimasutigut, najugaqarfii, taakku kommunefogedit suliaasaqarfiullutik, pillugit misissueqqissaarnermik suliaq suliarineqassaq, Naalackersuisut siunnersuutigaat. Ukiuni makkunani inuiaqatigiit allaatigisaaneranni allanngortoqarnera Naalackersuisut ilisimavaat. Inuiaqatigiit utoqqaanerulernerat, aamma suliffeqarfeqarfimmi inuusuttut ikinnerat, tamatuma kinguneraa. Tamatuma peqatigisaanik najuqarfii inuttussusaasa allangornerat pivoq, aamma tamanna suiassutsit katitigaaneranni takuneqarsinnaavoq. Misilittakkat malillugit najugaqarfii kommunefogedinik inuttassarsiuinermik sulisorineqaannarnissaannillu ajornartorsiuteqarsimasut misissueqqissaarnermi isiginiarneqarnissaat, Naalackersuisut siunnersuutigisimavaat. Atorfinitsinermi sulisoqaannarnissamullu pissutsit suut pitsaasumik sunniuteqartarnersut, pissutsillu suut ajortumik sunniuteqartarnersut, misissueqqissaanermit ilisimasanik pilersitsiviunissaa, Naalackersuisut naatsorsuutigaat.

Kommunefogedit pillugit aaqissuussinerup oqallisigineqarnissaanut misissueqqissaarnermit inerniliussat tunngaviliissapput. Piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu, inatsisitigut isumannaatsuunerup aamma aalaakkaasumik ingerlatsinerup qulakkeerneqarnissaa siunertaralugu, aqutissatut qinigassat allat oqallisigineqarnissaat pisariaqartoq, Naalackersuisut isumaqarput.

Inussiarnersumik inuulluaqquillunga

Naaja H. Nathanielsen